

TIETOYHTEISKUNTAKEHITYKSEN JA SÄHKÖISEN ASIOINNIN VAUHDITTAMINEN

Hallitus vauhdittaa Suomen tietoyhteiskuntakehitystä ja sähköisen asiointipalveluiden leviämistä kolmella toimintakokonaisuudella: jatkamalla Arjen tietoyhteiskuntaohjelmaa, käynnistämällä Sähköisen asioinnin ja demokratian ohjelman sekä uudelleen organisoimalla julkisten tietojärjestelmien määrittely, hankinta ja ylläpito.

Lähtökohtana on, että sähköisiä palveluja kehitetään vuorovaikutuksessa palvelujen käyttäjien kanssa huomioiden käytön helppous. Kehittämisen kaikissa vaiheissa huomioidaan kansalaisten tietosuojan toteutuminen ja sen varmistamiseksi toimitaan hyvässä yhteistyössä tietosuojavaltuutetun kanssa. Julkisen sektorin hankinnoissa hyödynnetään markkinoiden tarjoamia ratkaisuja sekä yksityisen sektorin innovaatioita. Edistetään avointen tietojärjestelmämarkkintekitehtuurien sekä avoimen lähdekoodin käyttöä julkisen hallinnon järjestelmissä.

Merkittävät tämän kannanoton asiat linjataan toistaiseksi talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia päivitetään vuoden 2010 loppuun mennessä.

Sähköisen asioinnin vauhdittaminen

Tavoitteeksi asetetaan, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi on mahdollista vuoteen 2013 mennessä kattaen kaikki keskeiset palvelut. Kansalaisten ja yritysten palveluille luodaan yhtenäiset asiakasrajapinnat eri tahojen tuottamiin julkisiin palveluihin. Tietoyhteiskuntakehitystä vauhdittaessaan hallitus tekee ratkaisuja, jotka tukevat palveluja molemmilla kansallisilla kielillä.

Ensimmäisenä askeleena valtion ja kuntien yhteiseen asiakasrajapintaan otetaan käyttöön Kansalaisten asiointitili vuonna 2010. Hallitus käynnistää välittömästi ”Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittaminen” -ohjelman, jossa rakennetaan kansalaisen elämäntilanteeseen sopivat sähköiset palvelukokonaisuudet vuoteen 2013 mennessä. Osana kehitystyötä laaditaan hallinnonalakohtaiset suunnitelmat palvelujen sähköistämisestä.

Hallitus käynnistää myös välittömästi hankkeen muuttaa suomi.fi ja yrityssuomi.fi portaalit vuorovaikutteisiksi asiointiportaaleiksi.

Kesään 2009 mennessä selvitetään edellytykset:

- siirtyä julkisen hallinnon yhteisiin sähköisiin ajanvarausjärjestelmiin
- luoda valtion ja kuntien yhteinen yleisneuvontapalvelu kansalaisille

Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman toteuttamista käsitellään talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa ennen juhannusta 2009.

Sähköisen laskutuksen käytön laajentamiseksi koko valtionhallinto ottaa kaikki laskut vastaan sähköisinä vuoden 2009 loppuun mennessä. Tavoitteena on, että valtaosa suomalaisista laskuista siirtyy verkkoon 2010.

Sähköisen asioinnin ja verkkokaupan edistämiseksi luodaan toimintaedellytykset eri tarkoituksiin ja käyttäjärühmille soveltuville tunnistuspalveluille. Tunnistamiskustannusten kurissa pysyminen on taatava riittävällä kilpailulla. Hallitus antaa keväällä 2009 esityksen vahvan sähköisen tunnistamisen lainsäädännöstä, joka edistää tunnistamispalveluiden markkinoiden kehittymistä ja luo perustaa mobiilitunnistamisen käyttöönotolle 2010. Tunnistamispalvelujen tulee olla turvallisia ja toimivia. Valtionhallinnon tuottamat tunnistamispalvelut eivät saa vääristää kilpailua markkinoilla.

Videoneuvotteluyhteyksien ja etäpalvelujen käyttöä edistetään koko yhteiskunnassa. Julkisen hallinnon kotimaan matkoista on tavoitteena korvata 20 % verkkokokouksilla vuoteen 2013 mennessä.

Valtion ja kuntien tietojärjestelmäarkkitehtuurin yhtenäistäminen

Koko julkisen hallinnon (valtio, kunnat, KELA) tietojärjestelmien yhteentoimivuutta kehitetään. Yhtenäisillä tieto- ja tietojärjestelmäarkkitehtuureilla ja keskeisten palvelujen valtakunnallisilla tietojärjestelmillä alennetaan kustannuksia ja vapautetaan voimavaroja toiminnan kehittämiseen. Samanaikainen asiakasrajapintojen ja palvelutuotannon tietojärjestelmien kehittäminen mahdollistaa koko palveluketjun kustannustehokkaan toiminnan, asiakkaan ehdoin.

Käynnistetään välittömästi valmistelu, joka tähtää valtion tieto- ja tietojärjestelmäarkkitehtuuria koskevan päätöksenteon siirtämiseksi konsernitason valtiovarainministeriöön ja tämän vaatimien säädosmuutoksien määrittelyyn. Osana valmistelua määritellään kriteerit valtionhallinnon tietojärjestelmähankkeiden arvioimiseksi niiden käynnistämisyhteistyössä sekä kriteerit niille valtion IT-hankinnoille, jotka toteutetaan jatkossa keskitetysti.

Valtion ja kuntien tietojärjestelmien yhteentoimivuuden aikaansaamiseksi määritellään ministeriöiden ja kuntien yhteistyönä keskeisille palvelukokonaisuuksille yhteiset tietojärjestelmäarkkitehtuurit vuoden 2010 loppuun mennessä ottaen huomioon uudistuvan yhteispalvelun tarpeet. Määrittelyissä huomioidaan yksityinen sektori palveluiden tuottajana. Välittömästi käynnistetään valmistelu, jossa määritellään poikkihallinnolliset toimintakokonaisuudet, joita tukevat tietojärjestelmät on tarkoituksenmukaista toteuttaa valtakunnallisesti ja rahoittaa lähinnä määrärahasiirroin. Järjestelmien kuntia palvelevat osuudet rahoitetaan määrärahasiirroin kuntien valtionosuuksista. Osana valmistelua luodaan rakenteet ja toimintamalli valtion ja kuntien yhteisten tietojärjestelmäpalveluiden määrittelemiseksi, hankkimiseksi ja ylläpidon järjestämiseksi. Valtion ja kuntien yhteisten järjestelmien kehittämistä käsitellään peruspalveluohjelmamenettelyssä.

Tavoitteena on KELA:n järjestelmien ja valtion uuden tietojärjestelmäarkkitehtuurin yhteensopivuus. VM ja STM ovat tämän vuoksi tiiviissä valmisteluyhteistyössä KELA:aan kaikessa valmistelussa.

Valtion konsernitason IT-johtamisjärjestelmän periaatteet ja sen vaatimat voimavarasiirrot linjataan talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa juhannukseen 2009 mennessä. Samassa yhteydessä ratkaistaan valtion ja kuntien tietojärjestelmäyhteistyön käytännön toteuttamismalli.

Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunta

Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunta koordinoi viestintäministerin johdolla tietoyhteiskuntakehityksen kannalta keskeisten sektorikohtaisten asiakokonaisuuksien etenemistä tietoyhteiskuntapolitiikan tavoitteista vuosina 2007-2011 annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti. Tietoyhteiskuntakehityksen kannalta keskeisiä hallitusohjelmaan liittyviä asiakokonaisuuksia ja vastuutahoja ovat:

- Julkisen hallinnon sähköisten palveluiden ja tietoteknisen ympäristön kehittäminen (valtiovarainministeriö)
- Tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntäminen koulutuksen, tutkimuksen ja kulttuurin aloilla (opetusministeriö)
- Tietoyhteiskunnan infrastruktuurin ja viestintä- ja mediapalveluiden sekä viestintäalan elinkeinotoiminnan kehittäminen (liikenne- ja viestintäministeriö)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon innovaatioiden ja sähköisten palveluiden edistäminen (sosiaali- ja terveysministeriö)
- Tutkimukseen, innovaatioihin, kilpailukykyyn ja tuottavuuteen liittyvät tietoyhteiskuntakysymykset (kauppa- ja teollisuusministeriö)